شعار ۸

شماره هشتم، تابستان ۱۳۹۹ تبیین شعارهای مشترک هیأت‌ها

تبیین شعار محرم الحرام ۱۴۴۲

شعار ـ تبیین شعارهای مشترک هیأت‌ها
شماره هشتم، تابستان ۱۳۹۹

باید تمام زندگی‌ام مثل او شود

تبیین شعار محرم‌الحرام ۱۴۴۲

تهیه و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر
طراح جلد: حسن ناصری
صفحه‌آرا: حسن ناصری
شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه
قیمت: ۴۰۰۰ تومان (غیرقابل فروش)

استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

جامعه ایمانی مشعر
قم، صندوق پستی: ۱۵۱۳ ـ ۳۷۱۹۵
رایانامه: info@۱۵۴۲.org
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۱۵۴۲
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.۱۵۴۲.org

رهبر معظم انقلاب:

خدای متعال به ما مسلمانان دستور داده است که از پیامبر تبعیت کنیم. این تبعیت، در همه چیز زندگی است. آن بزرگوار، نه فقط در گفتار خود، بلکه در رفتار خود، در هیأت زندگی خود، در چگونگی معاشرت خود با مردم و با خانواده، در برخوردش با دوستان، در معامله‌اش با دشمنان و بیگانگان، در رفتارش با ضعفا و با اقویا، در همه چیز اسوه و الگوست. جامعه اسلامی ما آن وقتی به معنای واقعی کلمه جامعه اسلامیِ کامل است، که خود را بر رفتار پیامبر منطبق کند. اگر به طور صددرصد مثل رفتار آنَ حضرت عملی نیست - که نیست - لااقل شباهت به آن بزرگوار باشد؛ عکس جریان زندگی نبیّ‌اکرم بر زندگی ما حاکم نباشد؛ در آن خط حرکت بکنیم.[1]

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه، ۱۳۷۰/۷/۵.

به جای مقدمه ...

✿ رسم انتخاب و اعلان شعار، در تاریخ اسلام رشته بلندی دارد که سررشته‌های آن را باید در جنگ‌ها و غزوات رسول خدا جُست. چنان‌که از امیرالمؤمنین﵇ نقل شده که شعار مسلمانان در جنگ بدر **«یا منصورُ أمِت»** بوده است. در کنار این شعارهای عمومی، رجزخوانی‌های سرداران سپاه اسلام که با اشعار حماسی خود را معرفی می‌کردند می‌تواند نمونه‌هایی از شعارهای صدراسلام را برای ما تداعی کند.

✿ رسم انتخاب شعار برای برنامه‌های هیأت، چندسالی است در میان هیأت‌های مختلف رایج شده است. باتوجه به این ریشه تاریخی، گرایش هیأت‌ها را باید به فال نیک گرفت، هرچند باید مراقب بود که آسیب و آفت، گریبانِ این سنت را نگیرد. برای همین هماره باید اصولی را برای انتخاب شعار در نظر گرفت که مهم‌ترین آن توجه به حفظ روحیه حماسی عاشورا، توجه به پیروزی جبهه حق در این واقعه و پرهیز از انتخاب شعارهایی است که حاصل آن فقط پرداختن به اندوه و ناراحتی از واقعه

کربلاست. بر همین مبنا انتخاب شعار باید طی فرایند صحیحی انجام گیرد و همه جوانب این انتخاب، در نظر گرفته شود.

شعار محرم امسال با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب در دیدار با ستایشگران مبتنی بر مقوله خانواده و سبک زندگی اسلامی انتخاب گردید. وقتی صحبت از سبک زندگی دینی به میان می‌آید، مراد تنظیم شیوه زندگی در همه ساحات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... متناسب با دین است.

«باید تمام زندگی‌ام مثل او شود»، در واقع بیان الگوگیری و عمل به سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام در تمامی مراحل زندگی است که می‌توان از آن با عنوان سبک زندگی حسینی نام برد.

امید است که انتخاب این شعار بتواند اثری کافی و ماندگار بر تبیین و ترویج فرهنگ و سیره اهل‌بیت علیهم‌السلام در جامعه ما بگذارد.

سبک زندگی دینی

سبک زندگی مجموعه‌ای از ارزش‌ها، طرز تلقی‌ها و سلیقه‌هاست که اغلب میان یک جمع ظهور می‌کند و شماری از افراد را صاحبِ نوعی سبک زندگی مشترک می‌سازد و به آنها هویتی ویژه می‌بخشد و علاوه بر برآورده ساختن نیازهای انسان، روایت خاصی را هم که وی برای هویت شخصی خویش برمی‌گزیند، در برابر دیگران مجسم می‌سازد، لذا سبک زندگی نمایان‌گر بخش عملی زندگی و زاییده انتخاب‌گری انسان است. بوجود آمدن سبک زندگی همراه با اختیار است، به همین‌خاطر عنصر فرهنگ‌سازی نقش مهم و به‌سزایی در آن دارد. نتیجه فرهنگ‌سازی در حوزه سبک زندگی نیز عبارت است از انسجام و هم‌بستگی فکری که مقدمه هر کنش اجتماعی است. همین وحدت و نظام‌مندی باعث می‌شود که دو سبک زندگی از یکدیگر متمایز شوند. سبک زندگی می‌تواند یکی از راهکارهای شناخت خودی از بیگانه نیز تلقی شود؛ چرا که سبب می‌شود افراد همسو و غیرهمسو از هم متمایز شوند

از آنجا که سبک زندگی، هویتی خاص به افراد و گروه‌ها می‌بخشد، می‌تواند در وحدت‌بخشی به افراد جامعه مؤثر باشد. حال باید دید آیا داشتن هویت واحد، با وجود

قومیت‌های گوناگون، برای ادامه حیات سیاسی و فرهنگی ملت ما نیز یک ضرورت است؟! پاسخ، مثبت است و در این میان، تنها عاملی که می‌تواند فارغ از قومیت‌ها و سلیقه‌ها، عامل وحدت همه سلایق شود، اسلامیت است. لذا به اقتضای اسلامی بودن جامعه ایران، سبک زندگی آن هم باید ایرانی- اسلامی شود.

توجه به قالب و معنا در سبک زندگی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. یعنی جهان‌بینی و اعتقادات و باورهای هر جامعه، سازنده رفتارها، نمادها و محصولات آن است. بنابراین باورها و ارزش‌های دینی، لایه بنیادین سبک زندگی اسلامی است.

بدیهی است که ترویج سبک زندگی اسلامی به این معنا، نیاز به فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی از سوی متولیان فرهنگی جامعه دارد. به تعبیر رهبر معظم انقلاب: «اگر بخواهیم سبک زندگی را به‌صورت درست در مقابل موج جبهه دشمن به حالت اسلامی برگردانیم، راهش این است؛ یعنی فرهنگ‌سازی باید بشود.»[1]

ترویج و فرهنگ‌سازی این ارزش‌ها در جامعه از جمله رسالت‌های وعاظ و ستایشگران است که از طریق رسانه منحصر به فرد شیعی تحقق می‌یابد و هیأت از بهترین مولّدهای سرمایه فرهنگی برای جامعه است که می‌تواند بستر خوبی برای این فرهنگ‌سازی باشد، سرمایه‌ای که تغییر آن سایر سرمایه‌های جامعه از جمله سرمایه اقتصادی و سیاسی را نیز دستخوش تغییر می‌کند. سخنران و ستایشگر هیأت، چون دارای سرمایه فرهنگی نمادین هستند، به‌خوبی می‌توانند بار پایداری و درونی‌کردن

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار ستایشگران اهل‌بیت علیهم‌السلام، ۱۳۹۸/۱۱/۲۶.

عادت‌واره‌های دینی یا همان سبک زندگی را به دوش کشند و در ساخت هویت اجتماعی آحاد جامعه نقش‌آفرینی کنند.

آن‌چه که امروز و در جریان این رسالت مهم برای جامعه ستایشگران و هیأت مهم به‌نظر می‌رسد، باور به ایجاد تغییر و قدرمت‌مندی هیأت در این زمینه است. برای فرهنگ‌سازی سبک زندگی ابتدا باید فرهنگ «ما می‌توانیم» را درون خود نهادینه کنیم. به تعبیر رهبر معظم انقلاب: «ما اگر از منظر معنویت نگاه کنیم - که هدف انسان، رستگاری و فلاح و نجاح است - باید به سبک زندگی اهمیت دهیم؛ اگر به معنویت و رستگاری معنوی اعتقادی هم نداشته باشیم، برای زندگی راحت، زندگی برخوردار از امنیت روانی و اخلاقی، باز پرداختن به سبک زندگی مهم است. بنابراین مسئله، مسئله اساسی و مهمی است.»[1]

یکی از پایه‌های اساسی اصلاح سبک زندگی اجتماعی، تعریف صحیح ارتباطات انسانی اسلامی در جامعه است. رابطه صحیح فرد با خود، خدا و دیگران آسیب‌های سبک زندگی را کم می‌کند و باعث می‌شود رفته رفته جامعه به الگوی درست سبک زندگی اجتماعی نیل پیدا کند. کتاب نفیس و ارزشمند حضرت آیت‌الله جوادی آملی با عنوان «**مفاتیح‌الحیاة**» نکات کاربردی بسیاری در این زمینه دارد که می‌تواند به انحاء مختلف در هیأت از آن استفاده کرد. دوره‌خوانی مرتب این کتاب، برگزاری مسابقه از آن، محتوای منبر هیأت و... از راه‌های خوب ترویج سبک زندگی اسلامی است.

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با جوانان بجنورد، ۱۳۹۱/۷/۲۳.

رسانه قدرتمند شیعه

یکی از عناصر تأثیرگذار در جریان‌سازی و فرهنگ‌سازی هر امری، توجه به رسانه است. در مورد فرهنگ‌سازی سبک زندگی نمی‌توان نقش پر رنگ رسانه را منکر شد. هیأت گرچه خود رسانه قدرتمند شیعه است، اما توسط رسانه‌های مدرن بازنمایی می‌شود. حقیقت آن است که سبک زندگی هیأتی را تا کسی در هیأت حضور پیدا نکند، نمی‌تواند درک کند. هیأت دارای یک نظام ارتباطی منحصر به فرد است که جا دارد در محافل مختلف تبیین شود، اما متأسفانه در بازنمایی آن هم، تصویری که رسانه مدرن و نوین از هیآت نشان می‌دهد، تصویر ناقصی است و فقط محدود به پخش گوشه‌هایی از عزاداری و مراسمات هیأت است.

به تعبیر دیگر چیزی که هم‌اکنون شاهد آن هستیم این است که هیأت در خدمت رسانه است و تصویر ناقصی از هیأت در رسانه منعکس می‌شود، اما اگر رسانه در

خدمت هیأت باشد، تمام زوایای هیأت و سبک زندگی دینی که در هیأت جاری و ساری است را می‌توان نشان داد.
رفتار خادمان با یکدیگر، محوریت یک عالم دینی یا پیرغلام در امور، فضای معنوی حاکم بر محیط، کار خالصانه و جهادگونه خادم‌ها و هزاران نمونه دیگر که در رسانه‌های ما کم‌تر به آن توجه می‌شود. بنابراین رسالت رسانه این است که زیست هیأتی را در قاب تلویزیون و سایر رسانه‌ها به نمایش بگذارد.
هنگامی که صحبت از زیست هیأتی و سبک زندگی اسلامی می‌کنیم، منظور تمام شئون فردی و اجتماعی است که متن زندگی ما را تشکیل می‌دهد؛ «مثل مسئله خانواده، سبک ازدواج، نوع مسکن، نوع لباس، الگوی مصرف، نوع خوراک، نوع آشپزی، تفریحات، مسئله خط، مسئله زبان، مسئله کسب و کار، رفتار ما در محل کار، رفتار ما در دانشگاه، رفتار ما در مدرسه، رفتار ما در فعالیت سیاسی، رفتار ما در ورزش، رفتار ما در رسانه‌ای که در اختیار ماست، رفتار ما با پدر و مادر، رفتار ما با همسر، رفتار ما با فرزند، رفتار ما با رئیس، رفتار ما با مرئوس، رفتار ما با پلیس، رفتار ما با مأمور دولت، سفرهای ما، نظافت و طهارت ما، رفتار ما با دوست، رفتار ما با دشمن، رفتار ما با بیگانه؛ این‌ها آن بخش‌های اصلی تمدن است که متن زندگی انسان است.»[1]

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با جوانان بجنورد، ۱۳۹۱/۷/۲۳.

لزوم الگو داشتن در زندگی

دین اسلام که منطبق و سازگار با سرشت آدمی است و احکام و آموزه‌هایش در جهت به کمال رساندن فطرت انسان زیور صدور یافته‌اند، به این نیاز فطری آدمی توجه کافی مبذول داشته است. قرآن نمونه‌های زیادی را به عنوان الگو و اسوه برای انسان‌ها معرفی و بر پیروی از آنان ترغیب کرده است. بی‌شک کامل‌ترین اسوه و برترین الگویی که می‌توان تصور کرد وجود نازنین پیامبر اعظمﷺ است که خداوند بر بندگان منت نهاده و او را به عنوان الگو و سرمشق برای عمل معرفی نموده است.

امیرالمؤمنینؑ نیز در نهج‌البلاغه از پیامبر به عنوان اسوه بی‌نیاز کننده و کافی یاد کرده می‌فرماید: **«لقد کان فی رسول الله کاف لک فی الاسوه»** و نیز در همین خطبه می‌گوید: **« فانّ فیه اسوة لِمَن تأسّی»**[1]؛

۱. نهج‌البلاغه، خطبه۱۶۰.

انسان در زندگی نیازمند به الگو است تا آن الگو را برای خود ملاک قرار دهد و رفتار خود را منطبق با آن الگو کند. انسان در زندگی یا با مطالب علمی سر و کار دارد یا با مطالب عملی، مطالب علمی نیاز به تعلیم دارد و با زبان گفته می‌شود و در ذهن جای می‌گیرد، اما مطالب عملی نیازمند به الگو است، یعنی انسان در مقام عمل نیازمند به این است که یک نفر اسوه او باشد و مطابق رفتار او مطالب را در زندگی خود پیاده کند. الگو تعیین کننده مسیر زندگی انسان است، انسان می‌خواهد مسیر زندگیش درست انتخاب شود و انتخاب صحیح مسیر به الگو بستگی دارد. از این رو اهمیت الگوطلبی برای رسیدن به سبک زندگی دینی امری مهم و ضروری به نظر می‌رسد. الگوطلبی یک نیاز فطری بشر است، ذات بشر این است که انسان می‌خواهد پا جای پای دیگری بگذارد[1] به طوری که شخصیت انسان‌ها را الگوها تعیین می‌کنند.

۱. در دعای شریف ندبه در مورد امیرالمؤمنین؈ این تعبیر آورده شده است که «یحذو حذو الرسول»؛ یعنی ایشان به قدری تابع و پیرو رسول خدا؈ بودند که حتی پا جای پای پیامبر؈ می‌گذاشتند.

تقابل الگوهای رفتاری در کربلا

بررسی قیام کربلا ما را به این باور می‌رساند که حضرت سیدالشهداء﵇ با توجّه به وضعیّت جهان اسلام و موقعیّت کاروان خود، حرکتی را طرّاحی کرده‌اند که علاوه بر پیروزی کامل خود در آن زمان و مکان در طول تاریخ جاودانه بماند. این حقیقت را می‌توان به روشنی در گفتار و کردار امام حسین﵇ دید، زیرا ایشان حق و باطل را در میدان مبارزه مقابل هم قرار می‌دهند؛ نه خود و یزید را از این روی در گفت‌وگوهای خود از واژه **«مثل»** بهره می‌گیرد. حضرت در مقابل پیشنهاد بیعت، خطاب به ولید بن عتبه می‌فرماید: **«مثلی لا یبایع مثله»**؛ فردی همانند من، با کسی همانند یزید، بیعت نمی‌کند.

یا امام در جواب مروان بن حکم نیز می‌فرماید: **«انّا لله و انّا الیه راجعون و علی الاسلام السلام اذ قد بلیت الامة براعٍ مثل یزید»**؛ همانا ما از خداییم و به سوی او باز می‌گردیم. وقتی امّت اسلام به رهبری همچون یزید دچار شود، باید با آن وداع کرد.

این نوع جملات نشان دهنده این است که امام در صدد نمونه‌دهی و الگوسازی بوده است، به این معنا که اختلاف آنان بین دو فرد در موقعیّت جغرافیایی و تاریخی خاصّ نیست. بلکه تقابل دو باور و تفکّر در میان است که امکان دارد در هر مکان و زمان دیگر رخ دهد.

امام حسین‌ؑ در یکی از منازل بین راه خود و یارانش را به عنوان الگوهای مثبت معرفی می‌کند و می‌فرماید:

«فأنا الحسین بن علی بن فاطمه بنت رسول الله، نفسی مع انفسکم و اهلی مع اهلکم و لکم فیّ اسوة»[1]؛ من حسین بن علی پسر فاطمه دختر رسول خدا ـ که درود خدا بر او و خاندانش باد ـ هستم. خود با شما و اهل‌بیتم با اهل‌بیت شماست و من الگوی شما هستم.

۱. فرهنگ جامع سخنان امام حسین‌ؑ، ج۱، ص۴۰۵.

باید تمام زندگی‌ام مثل او شود

برخی‌ها الگوی در زندگی شخصی انسان هستند، بعضی‌ها در زندگی سیاسی الگو هستند و افراد تحلیل سیاسی و رفتار سیاسی او را قبول دارند، برخی در زندگی خانوادگی الگو هستند، برخی در زندگی اجتماعی الگو هستند. گاهی برخی افراد در یک صفت الگو هستند، مثلاً در شجاعت الگو هستند، در بخشندگی الگو هستند، در زندگی سیاسی الگو هستند، در زندگی اجتماعی الگو هستند، اما خداوند متعال در مورد پیامبر اکرم به‌صورت مطلق فرموده است: «**لقد کان لکم فی رسول اللّه اسوة حسنة**»[1]؛ یعنی پیامبر اکرم اسوه نیکو در تمام زمینه‌ها است.

۱. احزاب، آیه۲۱.

آیات و روایات زیادی وجود دارد که مؤمنین را به پیروی مطلق از رسول خدا و معصومین ﷺ امر می‌کند[1] که بیانگر این است که باید در تمام شئون زندگی، معصومین ﷺ را به عنوان سرمشق و الگوی خویش قرار دهیم.

به همین خاطر این شعار را سرلوحه سبک زندگی دینی و هیأتی خود قرار می‌دهیم که: **«باید تمام زندگی‌ام مثل او شود»**.

امّا چگونه اهل‌بیت ﷺ می‌توانند در تمام شئون زندگی برای ما الگو باشند، در حالی که خود آنان فرمودند کسی با ما قابل مقایسه نیست؟![2] این سخن به معنای آن نیست که ما نمی‌توانیم اهل‌بیت ﷺ را الگوی خود قرار دهیم تا حداقل درصدی از تشابه را با آنان داشته باشیم، بلکه معنایش این است که ما نباید آنها را با خود مقایسه کنیم و سپس در مورد آنها به داوری بنشینیم و بگوییم آنها نیز مانند ما هستند که این قیاسی نابجا است؛ زیرا پیامبران و امامان اگر چه بشری مانند ما هستند، اما آنان در عین بشر بودن، در اثر مجاهدت‌ها و تلاش‌های فراوان به درجات و مقاماتی از معنویت و کمال دست‌یافتند که هیچ بشری را توان رسیدن به آن مقام و مرتبه نیست.

---

۱. آیات و روایات زیادی وجود دارد که ما را به پیروی مطلق از معصومین امر می‌کند که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
«قل اطیعوا اللّه و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»؛ نساء، آیه۵۹.
«ما آتاکم الرسول فخذوه و ما نهاکم عنه فانتهوا»؛ حشر، آیه۷.
«انظروا اهل‌بیت نبیکم فالزموا سمتهم و اتّبعوا اثرهم»؛ نهج‌البلاغه، خطبه۹۷.
۲. امیرالمؤمنین فرموده‌اند: «اِنَّهُ لا یُقاسُ بِنا اَلَ مُحَمَّدٍ مِنْ هذِهِ الاُمَّهِ اَحَدٌ»؛

امیرالمؤمنین﵇ نیز در این مورد می‌فرماید: شما را توان آن نیست که(در زهد و بی‌اعتنایی به دنیا) مانند من باشید، امّا با پرهیزکاری، تلاش فراوان و پاک‌دامنی و راستی، مرا یاری دهید.[1]

بنابراین، آن بزرگواران قطعاً برای ما الگو و سرمشق هستند. آنان حجت‌های پروردگار برای بشریت‌اند، برای روزی که انسان خواست در مقابل خدای متعال عذر آورد که من سرمشقی نداشتم، خداوند بگوید این‌ها را الگوی شما در راه پیمودن سعادت و کمال قرار دادم.

۱. الا و انّکم لاتقدرون علی ذلک و لکن اعینونی بورع و اجتهاد و عفة و سداد؛ نهج‌البلاغه، نامه۴۵.

راهبرد سبک زندگی در زیارت عاشورا

در فرازی از زیارت عاشورا آمده است: «**اللهم اجعل محیای محیا محمد و آل محمد**ﷺ»؛ منظور از این فراز و این درخواست چیست؟ محیا با حیات فرق می‌کند. حیات یعنی زندگی، اما محیا یعنی نوع و سبک زندگی. ممات با موت فرق می‌کند. ممات یعنی چگونه مردن؛ می‌خواهد بگوید من آن‌گونه زندگی کنم که محمد و آل‌محمدﷺ زندگی کردند و آن گونه بمیرم که محمد و آل محمدﷺ از دنیا رفتند.

باید توجه داشت که پیامبر اکرم و اهل‌بیتﷺ بهترین سبک زندگی را داشتند، یعنی نه با تنش‌هایی که زندگی دیگران مواجه است، مواجه بودند و نه ناهنجاری‌های دیگر زندگی‌ها، در زندگی آن حضرات به چشم می‌خورد، حتی وقتی در سخت‌ترین شرایط فقر بسر می‌بردند، شیرین‌ترین زندگی را داشتند، پس ما نیز از پروردگار می‌خواهیم سبک زندگی ما چنین باشد، یعنی به دور از ناهنجاری‌ها و ضدارزش‌ها.

البته علاوه بر سبک زندگی، معصومینﷺ از نظر اعتقادی بهترین اعتقاد را داشتند و

با توجه به نقش مهم اعتقادات در هدایت زندگی، ما با این فراز از پروردگار می‌خواهیم اعتقادات و باورهای ما را در زندگی شبیه به زندگی پیامبر و آل ایشان ﷺ کند و از آنجایی که حضرات معصومین ﷺ بهترین نوع مرگ، یعنی شهادت را داشتند و هیچ مرگی بالاتر و برتر از شهادت نیست، ما نیز می‌خواهیم برترین مرگ‌ها را تجربه کنیم.

به تعبیر رهبر معظم انقلاب، این فراز از زیارت عاشورا مسئله سبک زندگی دینی را به ما گوشزد می‌کند و یکی از مهم‌ترین دعاهایی است که باید به آن توجه داشته باشیم؛ «اگر بخواهیم سبک زندگی را به‌صورت درست در مقابل موج جبهه دشمن به حالت اسلامی برگردانیم، راهش این است؛ یعنی فرهنگ‌سازی باید بشود. ببینید شما در دعا می‌گویید: **اللَّهُمَّ اجعَل مَحیایَ مَحیا مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّد وَ مَماتی مَماتَ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّد**؛ خب محیا یعنی چه؟ محیا یعنی، زندگی من را شبیه زندگی آنها قرار بده؛ یعنی سبک زندگی ما این را می‌خواهیم؛ این را از ما خواسته‌اند که بگوییم و بخواهیم و انجام بدهیم. این مسئله سبک زندگی باید دنبال بشود.»[1]

۱. بیانات در دیدار ستایشگران اهل‌بیت ﷺ، ۱۳۹۸/۱۱/۲۶.

الگوپذیری از غیرمعصومین

حدود و مرزهای پیروی و الگوپذیری در غیر معصوم با مراجعه به معیارهای حق و عدالت تعیین می‌شود و اگر کسی این‌گونه نباشد، اصولاً برای الگوبرداری و سرمشق شدن قابلیت ندارد؛ چه رسد که به خود بخواند یا به فحشاء و منکراتی دعوت کند و گرفتار فسق و فجور باشد و یا علیه ولایت قیام کند و ولایت‌گریز باشد؛ چرا که اصل نخست اقتدا و الگوبرداری، ولایت‌پذیری از اهل حق و حقیقت است که نمونه کامل و تمام آن امامان معصوم‌ﷺ هستند.

شاید این سؤال و شبهه مطرح شود که الگو گرفتن از پیامبر درست و خوب است، چون ایشان معصوم هستند، اما چطور از کسی که غیرمعصوم است می‌شود الگوبرداری کرد؟! هر قدر هم او شخص خوبی باشد، باز هم غیرمعصوم است و خطا می‌کند.

خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ»[1]؛

در آیه فوق می‌فرمایند : اقتدا به ابراهیم و یارانش نیکوست! این که یاران حضرت ابراهیم، معصوم نبودند مطلبی واضح است، اما با استدلال به این آیه متوجه می‌شویم که الگوبرداری از شخصی که معصوم نیست هم صحیح هست، اما نکته این جاست که آن فرد غیر معصوم باید تالی تلو معصوم باشد و الگویش معصوم باشد. از این روست که بزرگوارانی مثل حضرت عباس، حضرت علی اکبر، حضرت زینب و خواص از اصحاب معصومین علیهم‌السلام را که آیینه جمال و جلال اهل بیت علیهم‌السلام هستند را نیز می‌توان به عنوان الگو انتخاب نمود.

یکی از نمونه‌های بارز که می‌توان از آن به عنوانی الگویی شایسته نام برد، سردار سرافراز اسلامی شهید سلیمانی بود که اگر به داشته‌ها و بایسته‌هایی که در وجود حاج قاسم سلیمانی بوده، رجوع کنیم درخواهیم یافت که شهید حاج قاسم سلیمانی بهترین معیارها را برای تعیین یک سبک زندگی داشته و ایشان یک الگوی عملی است که بازخوانی این تجربه زندگی به ما کمک خواهد کرد که به یک سبک زندگی بزرگ‌منشانه و آبرومندانه دست پیدا کنیم، لذا باید محافل و همایش‌های زیادی برای شناخت این مرد بزرگ برگزار شود تا ابعاد مختلف وجودی و شخصیتی ایشان در اختیار نسل جدید قرار گیرد، زیرا امروز جامعه بیش از پیش به مرام و مکتب حاج قاسم سلیمانی نیاز دارد.

۱. ممتحنه، آیه۶.

توجه به ظرافت و انعطاف در انتخاب شعار

در طول سال‌هایی که «جامعه ایمانی مشعر» اهتمام به انتخاب شعار در مناسبت‌های مذهبی داشته است، این شعارها لزوماً بیانگر ابعاد و زوایای تمام و کامل یک موضوع نیست. یعنی اگر می‌گوییم قرار است در حوزه سبک زندگی و الگوپذیری شعاری انتخاب شود، منظورمان این نیست که این شعار به همه ابعاد بحث سبک زندگی و الگوپذیری و ارتباطش با هیأت پرداخته است؛ بلکه در انتخاب شعار، گاهی کمترین ارتباط با موضوع برای ورود به آن بحث کفایت می‌کند، اما نکته‌ای که در آن مهم است نگاه ظریف و هنرمندانه است. ما هیچ وقت نخواستیم یک شعار را عریان بیان کنیم، قرار نیست پیام را صریحاً منتقل کنیم. بلکه قرار است با یک نگاه هنرمندانه و با عبارات مأثور از اهل‌بیت﵈ یا غیر آن، گریز نَمَکین موضوع را در این شعار داشته باشیم. خود شعار باید قابلیت داشته باشد حتی دکور یک هیأت قرار بگیرد یا در متن مداحی مادحین عزیز یا موضوع منبر سخنرانان محترم قرار بگیرد و بسط پیدا کند و تبیین شود. پس نگاه هنرمندانه و عدم صراحت در آن ملاک است.

رسالت ارکان هیأت در ترویج شعار

از جمله آثار غیرقابل‌انکار هیأت، رواج اخلاق و معنویت و ترویج سبک زندگی اسلامی در سطح جامعه می‌باشد. به تعبیر رهبر معظم انقلاب: «اگر بخواهیم سبک زندگی اسلامی را حاکم کنیم، باید فرهنگ‌سازی بشود. فرهنگ‌سازی به این وسیله انجام می‌گیرد و شما[ستایشگران] بهترین کسانی هستید که می‌توانید در میان مردم فرهنگ‌سازی کنید و به معنای واقعی کلمه جریان را به سمت اسلام برگردانید.»[1]

به تناسب توانایی‌های خود می‌توانیم از شعار **«باید تمام زندگی‌ام مثل او شود»**، استفاده ناب ببریم و حول این موضوع در هیأت خودمان حرف بزنیم، حال چه سخن منبری باشد یا مدح و مرثیه‌ای که ستایشگر می‌خواند. این عبارت بیانگر این است که باید در همه جوانب زندگی خود از حضرات معصومین علیهم‌السلام الگو بپذیریم و تمام زندگی خود را طبق دستورات اهل‌بیت علیهم‌السلام قرار دهیم و نمونه‌ای کامل از سبک زندگی دینی را در هیأت اجرا کنیم.

۱. **بیانات در دیدار ستایشگران اهل‌بیت علیهم‌السلام**، ۱۳۹۸/۱۱/۲۶.

یکی از چیزهایی که در این مجالس باید حتماً به فضل الهی دنبال بشود،
مسئله **سبک زندگی اسلامی** است؛
من می‌خواهم خواهش کنم که برادران عزیز در مطالعات خودشان،
در پیگیری‌های خودشان
روی مسئله **سبک زندگی ائمه**ﷺ و **سبک زندگی اسلامی** کار کنند؛
شعرای متعهّد و برجسته ما این را به هنر شعر مزیّن کنند
و در مجالس خوانده بشود تا فرهنگ‌سازی بشود.

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار ستایشگران اهل بیتﷺ
۱۳۹۸/۱۱/۲۶

جامعه ایمانی مشعر،
محفلی است برای گردآمدن
هیأت‌های کشور.
مشعر چیزی جز اجتماع هیأت‌ها نیست،
جامعه‌ای فراتر از مرزهای نژادی و
تقسیمات جغرافیایی و سیاسی.
اجتماعی ایمانی و توحیدی است
که به دنبال ارتباط بیشتر
محبّان سیدالشهداﷺ است...
قرار نیست مشعر تولید کند.
قرار است مشعر آیینه تولیدات
و فعالیت‌های شما باشد.
اینجا، جای آرم هیأت شماست
که باید در شماره‌های بعد پرش کنید...

۰۲۵ ۳۲۹۲ ۸۹ ۵۱
۳ ۰۰۰ ۱۵۴۲
www.۱۵۴۲.org
info@۱۵۴۲.org